

ISSN 0905-4391

Marts 2015
50. årgang nr. 2

Danish Westindian Society
Protector: Hendes Majestæt Dronningen

„Slavernes tøj“. Foredrag på medlemmødet i Taastrup den 24. april

Fra: “Slavery, Sugar, and the Culture of Refinement: Picturing the British West Indies, 1700-1840“ af Kay Dian KRIZ, 2008.

Medlemsmøde i Taastrup 24. april	s. 3
Byvandring på Christianshavn 16. maj	s. 5
Christianshavns sorte fortid	s. 6
Nationalmuseet: digitalisering af fotos	s. 18
Arkæologi på St. Croix	s. 19
Referat fra ekstraordinær generalforsamling 21. feb.	s. 22

DVS's hjemmeside: <http://www.dwis.dk>

Formanden skriver..

Kære medlemmer

Det sker jeg bliver bedt om at holde et foredrag. En sjælden gang er det her hos os selv (måske hørte I mig 27/2?), - oftest er det alle mulige andre steder. Hvor mange gange har jeg ikke fortalt om mine slaverødder og om Dansk Vest-indisk Selskab. Jeg har talt til skoleklasser og ved Rotary møder. Men de fleste gange taler jeg til pensionistgrupper, det kan være Ældre Sagen, fagforeningers pensionistklubber og menighedsarrangementer.

Sidst i januar fik jeg en henvendelse om et foredrag 10/2 for en „pensionist-gruppe“. Da jeg sagde ja, fik jeg at vide, at jeg ville „høre nærmere“. Dagen efter blev jeg ringet op, og efter en række spørgsmål blev det afsløret, at de var PETs pensionister, og om jeg ville underskrive en tilladelse, som gav PET adgang til at undersøge min rejseaktivitet etc. Jeg blev derpå sikkerhedsgodkendt, hvilket var nødvendigt, da mødet blev holdt i PETs hovedkvarter.

Det var nogle meget aktivt lyttende og ret begejstrede pensionister, som med klap og en flaske rødvin takkede mig. Få dage efter blev PET virkelig aktuel.

Godt forår

Anne Walbom

Medlemsmøde i Taastrup

Fredag d. 24. april 2015 kl. 19.00
Taastrup Medborgerhus
Taastrup Hovedgade 71, Taastrup

Slavers tøj: Kultur, identitet, Dansk Vestindien i den globale verden

ved Vibe Maria Martens, Ph.d-studerende ved European University Institute, Firenze

Der vil blive serveret **2 stk. smørrebrød pr. deltager** ved mødet.
Pris for deltagelse: **60 kr.** pr. deltager. Gæster er velkomne.

**Tilmelding til medlemsmødet i Taastrup
senest fredag den 17. april - absolut sidste frist**

- E-mail til moedeudvalget@dwis.dk
- eller send nedenstående kupon til Gerda Brown Jensen
- eller ring til Gerda på telefon 35 42 84 34.

Tilmelding til medlemsmøde og forårstræf:

Fredag den 24. april 2015 kl. 19.00 i Taastrup Medborgerhus antal: _____

Lørdag den 16. maj 2015 kl. 11.00 på Christianshavn _____

Navn:

Telefon:

Sendes til Gerda Brown Jensen - se adresse på næste side.

Unique Tours

Tag kontakt til Unique Tours, når De skal planlægge en grupperejse (min. 10 personer) til det tidligere Dansk Vestindien. Efter mere end 20 års samarbejde med øerne, kan vi vist roligt sige, vi har det bedst tænkelige kontaktnet.

Vi ser frem til at høre fra Dem.

HEIDI HOLM

Teglårdstræde 9 - DK-1453 København K

Tlf:: +45 39 90 20 40 - Fax: +45 32 21 11 44 - email: info@uniquetours.dk
www.uniquetours.dk

Reg. under Rejsegarantifonden nr. 1026 - Bank: Den Danske Bank

Porto
kr. 10,00
kr. 7.00 (B-post)

til

Gerda Brown Jensen
Jens Munksgade 20, 5. tv.
2100 København Ø

Forårstræf

Byvandring: Christianshavns sorte fortid ved Anders Bjørn

Lørdag den 16.maj 2015 kl. 11.00

Mødested: foran Christianskirken i Strandgade

Turen varer ca. 1 ½ time

Anders Bjørn er cand.mag. og tidligere lektor i historie og religion ved Christianshavns Gymnasium.

Arbejder nu som lokalhistorisk seniorforsker på en bog om Christianshavns historie og som bestyrelsesmedlem i „Foreningen for kolonihistorisk Center på Christiansholm“.

Se hans artikel her i bladet side: 6

Tilmelding til forårstræf senest mandag d. 11.maj.

- E-mail til moedeudvalget@dwis.dk
 - eller send kuponen side 3 til Gerda Brown Jensen
 - eller ring til Gerda på telefon 35 42 84 34.
-

Nyt initiativ: Foreningen for kolonihistorisk center på Christiansholm

Torsdag d. 11. december blev den stiftende generalforsamling for Foreningen for kolonihistorisk center på Christiansholm afholdt på Christianshavn. Initiativet, som udspringer af Christianshavns Lokaludvalg, er et af flere forskellige der i de kommende år vil arbejde med hvad man kan bruge den såkaldte papir-ø på Christianshavn til, når de nuværende aktiviteter stopper i 2018. Dansk Vestindisk selskab deltog med en enkelt repræsentant og vil fremover følge med i den nydannede forenings arbejde. For nu kan man læse en smule mere på følgende hjemmeside: <http://christianshavnslokaludvalg.kk.dk/aktuelle-sager-og-projekter/aktuelle-sager-papiroenchristiansholm/>

Christianshavns sorte fortid

Anders Bjørn, historiker

Christianshavn er i dag kendt som Københavns bedst bevarede bydel. En ejerlejlighed i et af de farverige, gamle huse er så attraktiv, at prisniveauet ligger rimeligt højt.

Men bag de smukke facader gemmer der sig tit en mindre idyllisk historie. Hvem ved fx, at grosserer Jeppe Prætorius i den flotte gård Overgaden neden Vandet 39 var ejer af 3 skibe, der i årene omkring 1800 sejlede knap 1500 afrikanske slaver til Vestindien? Eller at både den bergtede slavehandler Rømer og en lille mulatbaby med en dansk far og en vestindisk slavemor blev begravet i to af de fine familiegravsteder i krypten under Christians kirke?

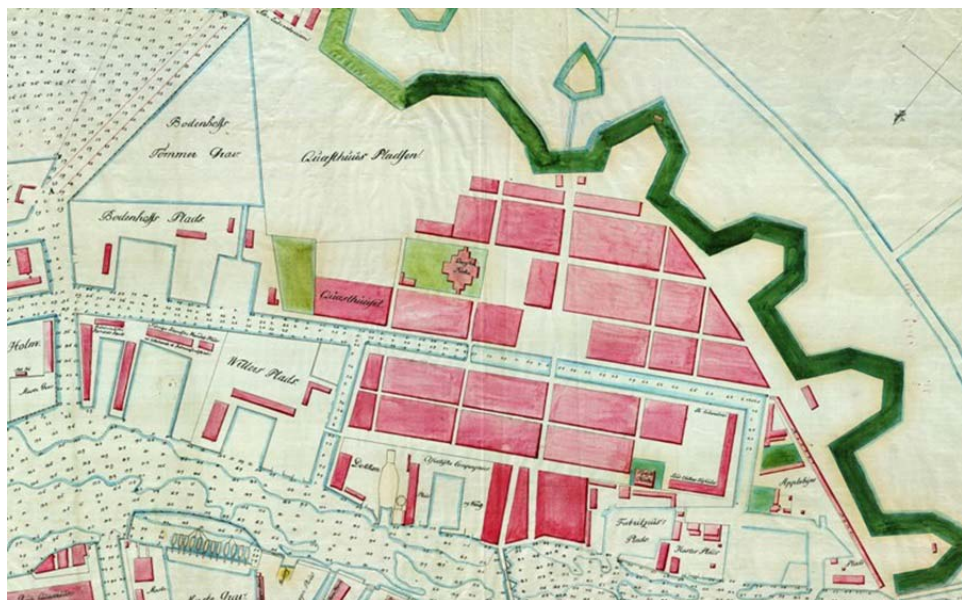
Det er blot et par eksempler på, hvordan Christianshavn i 1700-tallet udviklede sig til at blive det travle centrum for den oversøiske koloni-handel, der også omfattede køb og salg af omkring 100.000 afrikanere.

Slavehandelens økonomiske og beskæftigelsesmæssige betydning for det christianshavnske lokalsamfund og befolkning er dokumenteret på en hjemmeside med titlen *Christianshavns sorte fortid* (www.sortefortid.dk), som jeg som tidligere historielærer ved Christianshavns Gymnasium kunne præsentere for de danske og vestindiske deltagere på det årsmøde, som skolenetværket TST (Transatlantic Slave Trade – jfr. dette blads novemberudgave) afholdt i efteråret 2014.

Den er baseret på oplysninger i folketællinger, kirkebøger, danske og vestindiske databaser samt bøger,

Maleri fra 1790'erne af handelsskibe foran Christianshavn. Pakhuset t.h. tilhørte Kgl. Grønlandske Handel og er i dag kendt som „Nordatlantens Brygge“. Frederiksborgmuseet

Forlængelsen af Christianshavns vold i slutningen af 1600-tallet gav plads for udvidelser. På dette kort fra 1794 ses de 7 „pladser“ med egne skibsværfter, pakhuse, havnebassiner, værksteder osv., der blev inddæmmet i 1700-tallet. Øverst tv Bodenhoffs Plads, foran den „Bjørnsholm“ (her opdelt i Grønlandske Handels Plads og Wilders Plads), dernæst mod højre Asiatisk Plads, Fabritius' Plads (tidligere Vestindisk-guineisk Kompagnis Plads), van Ostens Plads og yderst Applehys Plads.

artikler m.m. om Christianshavn og den danske slave- og sukkerhandel.

Men først lidt om Christianshavns udvikling.

Christianshavns vokseværk

Da Christianshavn blev grundlagt i 1618, var formålet ikke kun at forstærke Københavns forsvar mod søsiden. *Christian 4.* drømte også om en blomstrende søfarts- og handelsby i stil med datidens nederlandske idealbyer. Planen var at lade velhavende folk opføre store købmands-

gårde med egne småhavne i Strandgade eller langs Kanalen. Pakhuse, værksteder, arbejderboliger m.m. tænkte man placeret i bag- og sidegaderne.

Der skulle dog gå over 100 år, inden Christians drøm for alvor gik i opfyldelse. I de første mange år med krige og økonomiske kriser gik det trægt med få bebygget alle grunde og sat gang i erhvervsudviklingen.

Det var først kolonihandelens opsving i 1700-tallet, der gav Christianshavn et økonomisk boom.

Der er i dag ingen fysiske spor af Vestindisk-guineisk Handels bygninger på Christianshavn. Men på dette maleri af W. Kyhn fra o. 1850 ses kompagniets administrationsbygning yderst til venstre med resterne af det gamle sukkerraffinaderi bagved.

Det kneb med udvidelsesmuligheder i det gamle København, så det blev besluttet at flytte de to store handelselskaber *Ostindisk/asiatisk* og *Vestindisk-guineisk Kompagni* til Strandgade.

De fik snart selskab af *Almindeligt Handelskompagni* og *Kongelig grønlandske Handel*, der begge i perioder også blev fristet til at deltage i slavehandelen.

Efter lukningen af Vestindisk-guineisk Kompagni i 1755 blev både slavehandelen og den mere profitable sukkerhandel og –raffinering givet helt fri.

Denne udvikling fik en lang række borgere af ind- og især udenlandsk herkomst til at investere i skibsværfter og skibe, lagerbygninger, sukkerraffinaderier, tobaksspinderier, reberbaner, værksteder, smedjer m.m. Også lokale virksomheder som bryggerier, brænderier, bødkerværksteder, bagerier og tekstilfabrikker fik gode tider som underleverandører til de mange handelsskibe inden afrejsen. Hertil kom en stigende efterspørgsel efter havne- og pakhusarbejdere. Resultatet blev en fordobling af indbyggertallet på Christianshavn fra knap 5.000 i 1728 til næsten 10.000 i 1801.

Bagmændene

Det var dyrt at bygge, udruste og bemandede et slaveskib. Da slaveskibet *Fredensborg* i 1767 forlod København, androg de samlede anskaffelsesudgifter 19.606 rigsdalere. Dette beløb skal sammenlignes med den pris, man fik på salget af 240 overlevende slaver på St.Croix, nemlig 41.092 rigsdalere. For øvrigt forliste skibet på vej hjem.

Den nødvendige risikovillige kapital kom lige fra kongehuset og regering til offentligt ansatte som professor Ludvig Holberg. De fleste investorer tilhørte dog det voksende handelsborgerskab, som man senere har kaldt storkøbmænd.

Blandt de christianshavnske storkøbmænd og redere var folk som Adeler, Appleby, Bjørn, Behagen, Bodenhoff, Brock, og Wilder. De har lagt navn til gader, pladser og gårde på Christianshavn, men grunden er der næppe mange, der kender. Slår man dem op i et leksikon, omtales de som driftige og dygtige forretningsmænd, der gjorde Danmark rigere. Men der står sjældent noget om, at deres rigdom bl.a. stammede fra slaveri og slavehandel. Man skal lede længe for at finde ud af, at admiral Cort Adeler var ejer af det første skib, der sejlede slaver til den danske slaveø St. Thomas i 1673. Eller at mindst 10 slaveskibe blev bygget på Andreas Bjørns værft i 1740'erne.

Andreas Bjørn (1703-50) var storaktionær i Vestindisk-guineisk Kompagni og senere Almindeligt Handelskompagni. På hans skibsværft blev der bygget omkring 50 handelsskibe, hvoraf 18 blev indsat på trekantsturen til Vestindien. Værftet blev senere overtaget af Kgl. grønlandske Handel, der også var storleverandør af slaveskibe.

På historikeren Erik Gøbels liste over de største rederier med skibe på ruten til Vestindien er 15 ud af 22 ejet af personer med bolig og/eller virksomhed på Christianshavn. Øverst på listen figurerer Lars & Bertel Madsen (123 togter) og H. P. Kofoed (94 togter), der alle havde en karriere som skippere bag sig, inden de slog sig ned på Christianshavn for at drive rederivirksomhed. Foruden disse storredere er der på hjemmesiden beskrevet omkring 35 andre fremtrædende erhvervsfolk, der på forskellig vis har tjent penge

på slavehandelen som investorer i skibsværfter, sukkerraffinaderier, jernstøberier, tobaksfabrikker m.m. Nogle af dem var indvandrere fra de danske øer i Vestindien.

Plantageejere på Christianshavn

Det var lidt af en overraskelse at finde ud af, at der også boede plantageejere på Christianshavn i slutningen af 1700-tallet. Det drejede sig om medlemmer af familierne Tuite, Ryan, McEvoy og Bourke. Nicolas Tuite, der måske var den største plantageejer på St.Croix, sendte i 1770'erne sin søn Robert og nevø Charles Selby til Christianshavn for at lade dem få en handelsuddannelse

De fleste turister på St. Croix besøger museet på den gamle plantage Whim. Den var på et tidspunkt ejet af Christopher MacEvoi (o. 1750-1838), der som ung kom i handelslære i firmaet Chippendale på Christianshavn. Sammen med andre indvandrere fra Vestindien og England ejede han sukkerraffinaderiet Union House i Strandgade 46-50.

hos den engelskfødte storkøbmand William Chippendale i Strandgade 46, hvor der også fandtes et sukkerraffinaderi. Selby fik en smuk karriere som forretningsmand med mange skibe på Vestindien, inden han blev adlet og trak sig tilbage som godsejer.

Når disse tilflyttere slog sig ned i Danmark, så skyldtes det nok især de gode muligheder for spekulativ handel, som den danske neutralitetspolitik gav i krigsårene efter 1776. Det var langt mere risikabelt at transportere sine handelsvarer på et skib fra en krigsførende nation.

Slaveskipperne og deres besætning

Det er lykkedes at identificere ca. 200 christianshavnske søofficerer med Vestindien-erfaring i perioden 1671-1807. Af dem havde 25 været skippere og/eller styrmænd på et slaveskib. Nogle kun en enkelt gang, andre helt op til 16 gange. Så sammenlagt har en christianshavner stået ved roret på et slaveskib mindst 50 gange.

Det er pænt mange i forhold til, at det samlede antal slavetogter fra Christians-/København var ca. 200. Man kan altså konkludere, at christianshavnske søofficerer har været ombord på hvert fjerde danske skib, der sejlede slaver over Atlanten.

*Maleri fra 1788 af fregatten Fredensborg, bygget på Grønlandske Handels værft på Christianshavn i 1776-77. Bemærk de bevogtede slaver på agterdækket og de to „luftsejl“ midtskibs; de skulle føre frisk luft ned i slavernes lastrum. Skipper Jens Berg var for øvrigt efter denne rejse bosat på Christianshavn.
M/S Museet for Søfart*

Det er nu lidt af en overdrivelse at kalde dem christianshavnerne, for de fleste var født langt væk fra hovedstaden, typisk på Bornholm eller vesterhavsøen Sild. Men man kunne kun få en skippereksamen i København, hvor den oversøiske søfart også var koncentreret. Så mange valgte altså at slå sig ned på Christianshavn.

En typisk skipper begyndte sin karriere fra bunden som fx Peder Wessel, der var skibsdreng på et slaveskib for senere at blive viceadmiral Tordenskjold med bolig i Strandgade 6.

En månedsløn lå som regel på 24 rigsdalere, men der var gode muligheder for ekstra indtægter undervejs

i form af bonusordninger og privat handel. Så mange fik råd til at købe eget hus på Christianshavn langs kanalen eller i en af baggaderne – hvis man vel at bemærke kom levende hjem, for mandskabets dødelighedsprocent lå i snit på omkring 30! Blandt de uheldige var skipper Anders Madsen fra Overgaden neden Vandet 31, der i 1706 omkom sammen over 800 søfolk og slaver på KRONPRINSEN som følge af en eksplosion i skibets krudtkammer.

Peder Wessel Tordenskjold (1690-1720) startede sin karriere som skibsdreng på slaveskibet Christianus Qvintus, der efter en dramatisk turt med slaveoprør nåede frem til Vestindien med over 400 slaver.

Vi ved ikke så meget om matroserne og den øvrige besætning på slaveskibene, der kunne omfatte helt op til 40 mand. Når de optræder på folketællingslisterne, bor de som regel til leje i tætpakkede huse i de mere ydmyge gader på Christianshavn. Vi kan se, at antallet af matroser steg fra 53 i 1728 til 166 i 1801, men sjældent hvor de sejlede hen. Men hvis hver 3. (som for søofficerernes vedkommende) har været på et eller andet togt til Vestindien, taler vi altså om over 50 matroser i 1801.

De må have sat deres præg på det christianshavnske byliv, når de var hjemme.

Skibstømrere og andre håndværkere

De nye jobmuligheder gjaldt også landkrabberne på Christianshavn. Allerede på Christian 4.s tid blev der bygget skibe ved Strandgade, men kun i beskedent omfang. Men som følge af den voksende slave- og kolonihandel blev efterspørgslen på flere og større handelsskibe skruet voldsomt op. Det hjalp også på investeringslysten, at statens merkantilistiske erhvervspolitik omfattede økonomisk støtte til skibsbyggeri herhjemme.

I løbet af 30 år blev der placeret 7 skibsværfter på mere eller mindre kunstige „pladser“, som private erhvervsfolk og kompagnier havde fået

inddæmmet (se kortet s. 7). Alene på Andreas Bjørns 2 værfter blev der i 1740'erne produceret omkring 50 skibe. Efterspørgslen blev så stor, at det i 1775 blev nødvendigt med et supplerende skibsværft ved Toldboden på den anden side af havneløbet.

Skibstømmerfaget blev naturligt nok et af de helt store håndværksfag på Christianshavn med omkring 200 skibsbygmestre, - tømmermænd, - svende og blokkedrejere ved folketællingerne i både 1787 og 1801. Nogle boede tæt ved deres arbejdsplads, men det altovervejende flertal havde adresse som lejere i de mere ydmyge gader som Sofiegade og Dronningensgade.

Der skulle bruges mange nagler, beslag osv. til træskibene, der også skulle forsynes med tunge ankre og – for slaveskibenes vedkommende – lænker og fodbøjler til slaverne i lastrummet. Vi kan se, at antallet af christianshavnske smede steg fra 70 i 1787 til 160 i 1801, men ikke om de arbejdede på værfternes egne smedjer eller på andre arbejdspladser. Der skulle også bruges sejl og kilometervis af reb på skibene, så antallet af sejlmagere på Christianshavn blev mere end fordoblet til 39 i ovennævnte periode. De boede spredt rundt om i byen og syntes ikke at have været knyttet til et bestemt værft bortset fra på Wilders Plads, hvor sejlmagerhuset stadig ligger (nr.5).

På Rosenborg findes denne punchebowl af kinesisk porcelæn, dekoreret med fremstillinger af Applebys reberbane og skibsværft.

Antallet af rebslagere steg i samme periode fra 12 til 32. De fleste var ansat på *Peter Applebys* store reberbane ved Langebrogade tæt ved hans værft.

Sukkerbagere, tobakspindere og rasphus-fanger.

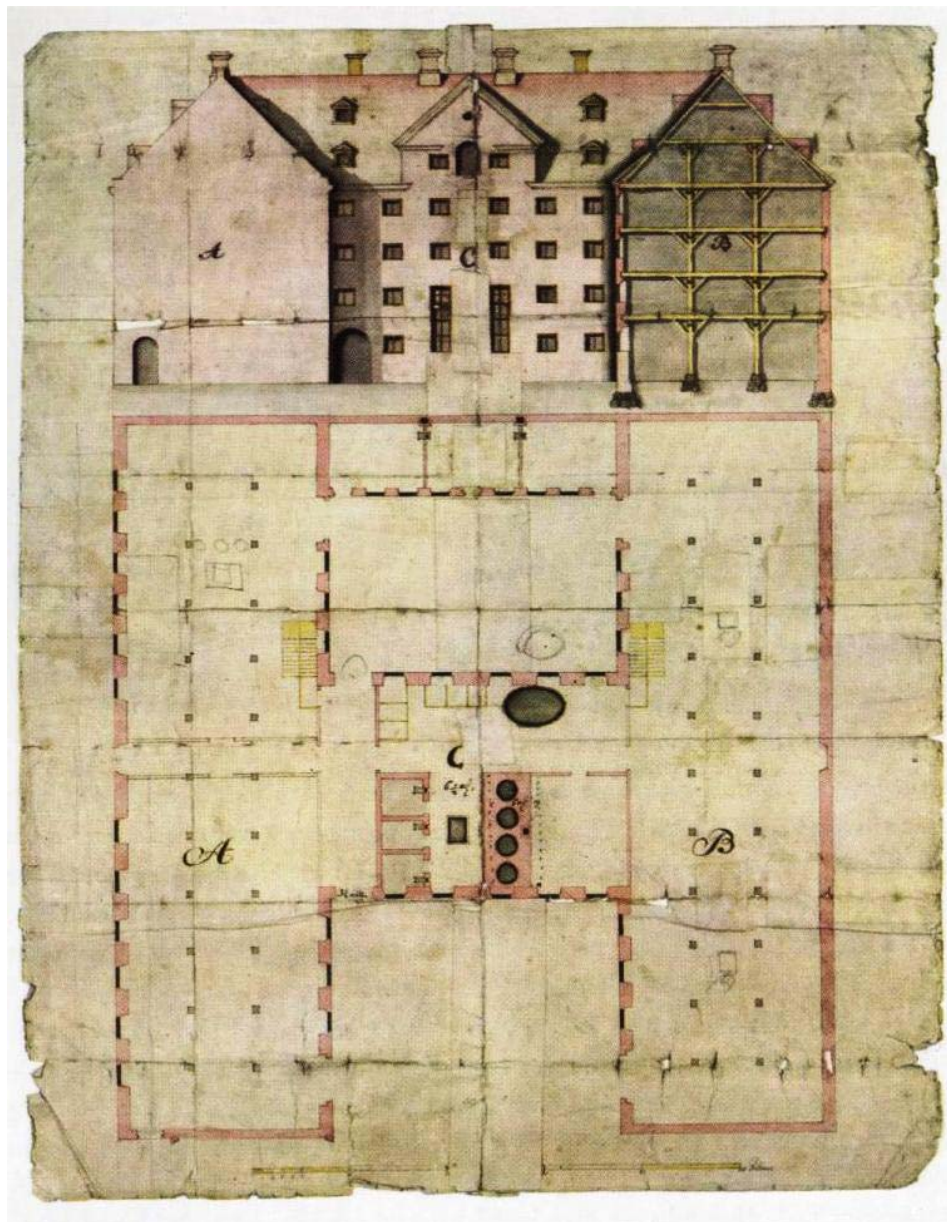
Hjembragte råvarer fra kolonierne skulle opmagasineres eller forarbejdes til videresalg i ind- og udland, hvilket også var med til at skabe nye arbejdspladser på Christianshavn.

Den vigtigste råvare var den brune sukkermasse, der var resultatet af de sorte slavers hårde arbejde. Sukkerindustrien blev i 1755 betegnet som Københavns vigtigste industri, der i 1784 eksporterede for 1.537.000 rigsdalere, hvilket svarede til halvdelen af den samlede københavnske eksport. Indtil 1755 var Vestindisk-guineisk Kompagnis sukkerraffina-

deri på Christianshavn landets eneste. Men efter lukningen af kompagniet blev raffinaderiet solgt til landets hovedrige finansminister – og sukkerplantageejer – *H.C. von Schimmelmann*. Samtidig blev monopolet ophævet, så omkring 1770 fandtes der 15 i København, heraf 4-5 på Christianshavn:

1. Det schimmelmansske Sukkerraffinaderi mellem Strand- og Torvegade, der med sine omkring 40 sukkerbagerdreng, –svende og funktionærer var landets største.
2. Sukkerraffinaderiet mellem Brogade og Torvegade 17 med 8-10 ansatte, grundlagt af *Peter Boertmann* i 1756.
3. Sukkerraffinaderiet i Strandgade 26 med 8-10 ansatte, grundlagt af *G. Behagen* efter 1759.
4. Sukkerraffinaderiet Union i Strandgade 46-50 med 14-15 ansatte, sandsynligvis grundlagt engang i 1760'erne af *William Chippendale*.
5. Der har muligvis også eksisteret endnu et sukkerraffinaderi på Christianshavn. For i Københavns Veiviser 1795 omtales, at urtekræmmerlavet og „interessanter“ ejede et raffinaderi på deres grund i Wildersgade 60.

De tilsammen maksimalt 75 ansatte producerede en værdifuld vare, så

Plan over Vestindisk-guineisk Kompagnis „sukkerhus“ i Strandgade ca. 1732. De to sidefløje A og B er lagerbygninger, mens selve raffinaderiet med 4 store kogeplader er placeret midt i billedet. Den bagerste fløj blev anvendt til administration og boliger. De omkring 40 sukkerkogere og -svende blev tvunget til at bo på kompagniets grund i nogle huse ud mod Torvegade.

næsten alle var under streng kontrol med pligt til at opholde sig dag og nat på raffinaderiets grund.

En anden populær slaveproduceret råvare var **tobak**. Tobaksbladene blev hentet i Vestindien og Amerika, men også i et vist omfang dyrket uden for København. Fremstillingen blev benævnt *tobaksspinderi*, fordi såvel pipe- som snus- og skråtobak blev spundet til en streng og solgt alen- eller rullevis, hvorefter forbrugeren selv findelte tobakken. En stor del af den danske tobaksproduktion blev for øvrigt sendt til Guineakysten som byttevare i slavehandelen.

Christianshavn kom til at spille en særlig rolle i den danske tobaksproduktions historie. En kongelig forordning i 1688 forbød indvandrede jøder fra Tyskland at spinde og handle med tobak i Danmark, med mindre det foregik på Christianshavn. Regeringen forsøgte at tjene flere penge på det voksende forbrug ved at bortforpagte al tobakshandel til enkeltpersoner, bl.a. den christianshavnske storkøbmand og „general-tobaksdirektør“ Peter Borre. I 1778 blev monopolet dog afskaffet.

På Christianshavn lå den største tobaksfabrik i Strandgade 28. Den var ejet af to jødiske brødre Italiender, der i 1740'erne var indvandret fra Holland. Et par mindre virksomheder kom til, så i 1801 var 20 personer ansatte i tobaksindustrien.

En tredje vigtig importartikel var de vestindiske øer var **farvetræ** som camepeche, der indeholdt et blå farvestof. Det sundhedsfarlige arbejde med at raspe – dvs. file – træstykkerne til farvepulver, blev overladt langtidsfangerne i det berygtede fængsel på Christianshavns Torv. Fængslet var oprindeligt opført som en børnehus for forældreløse, men udviklede sig til en egentlig straffeanstalt under navnet Tugt- rasp- og Forbedringshuset. Fangerne blev sat til tvangsarbejde med især klædefremstilling til hærens og flådens personel, så fængslet var faktisk en af byens største virksomheder. Omkring 100 af de ca. 500 indsatte blev placeret i rasphuset, der af historikeren Jens Engberg er beskrevet således:

Dette var en lav bygning indrettet omtrent som en stald med en midtergang og båse til begge sider. I hver bås eller celle var låst inde en eller to rasphusfanger. Her levede de, spiste, sov og filede med deres lange raspe på farvetræet, der hver aften vejedes af, for at fliden kunne kontrolleres. Arbejdet var meget usundt, støvet angreb lungerne, farvetræet var giftigt og gav udslet på huden. Af hensyn til brandfaren kunne der ikke tændes ild, så om vinteren var det koldt. Rasphusfangerne så mærkelige ud, farven havde ædt sig ind i dem, de var blå, brune og røde, deres rygge var arrede af

kagstrygning og pisk, de fleste af dem var brandmærkede en, to eller tre gange, flere stod lænkede og nogle bar tunge jern, der gnavede dybe sår på halsen.

(J.Engberg: Dansk guldalder eller Oprøret i Tugt-, rasp og forbedringshuset 1817. Rhodos 1973, s.86 ff.)

Der var også sorte fanger fra de vestindiske øer i fængslet på Christianshavn. Ifølge kirkebogen døde mindst 11 mennesker fra Vestindien i fængslet i perioden 1771-1863.

Sorte slaver og babyer

Engang imellem førte et skib en slave eller en frigiven med hjem til Christianshavn. Ved de to folketællinger blev der registreret i alt 11 „negre“ på Christianshavn. Som regel var der tale om enkeltpersoner, der arbejdede for en officer eller var i lære hos en håndværksmester. I et enkelt tilfælde i 1787 drejede det sig om 2 mænd og 2 kvinder i samme hus, nemlig hos den ugifte slaveskipper og storskibsreder Bertel Madsen i Strandgade 6. Få år senere gik han fallit, men havde dog råd til at holde en sort tjenestepige i sit beskedne seniorhjem uden for København.

I krypten under den nærliggende Christians kirke gemmer der sig en mystisk historie. I en nu fjernet kiste i familien Applebyes gravkapel blev liget af den 4 måneder gamle baby Sophia Lovise Applebye begravet en

kold vinterdag i 1797. Den reformerte Kirkes kirkebog fortæller, at hun blev døbt 5.12.1796. Peter Applebye junior blev udlagt som hendes far, mens moderen blot kaldtes Blizard uden fornavn med tilføjelsen „fra Westindien“. Familiens overhoved på dette tidspunkt hed faktisk Peter Applebye med tilnavnet junior. Han levede 1740-1807 og kunne altså i princippet godt have gjort fx en tjenestepige fra Vestindien gravid. Men denne Peter Applebyes lovformelige hustru ville næppe have tilladt, at resultatet af ægtemandens sidespring blev bisat i det fornemme familiekapel.

Hvad så? En anden mulighed kunne være en yngre Peter Applebye som far til den lille mulatpige. Ifølge [Virgin Islands Families](#) fandtes der en europæisk familie Blizard på de dansk-vestindiske øer. På et desværre ikke angivet tidspunkt blev en Peter Applebye gift med en Betzy Blizard på St.Croix. Parret fik en datter ved navn Marie Elise Applebye, der den 2.april 1827 blev gift i København med en plantageejersøn fra St.Croix. Problemet er bare, at denne Peter Applebye ikke findes i familiens stamtræ.

Nedtur

Englandskrigene 1801-14 satte en stopper for Christianshavns storhedstid. Der ankom stadig skibe med varer fra Vestindien, men det store sukkereventyr var en saga blot. Alle

lokale sukkerraffinaderier blev efterhånden lukket, fordi det vestindiske rørsukker blev udkonkurreret af dansk roesukker. Det var dog et plaster på såret, at De danske Sukkerfabrikker i 1897 placerede deres hovedsæde for enden af Langebrogade.

Der blev stadig bygget træskibe, men ikke i samme omfang som før. I 1850'erne begyndte firmaet B & W dog en produktion af stålskibe på det område, hvor *Vestindisk-guineisk Kompagni* tidligere havde fået bygget sine slaveskibe. En snes år senere blev skibsproduktionen flyttet til Refshaleøen, hvor det blev landets største. Så det maritime look forsvandt aldrig helt.

Men generelt blev Christianshavn de næste mange år et fattigt og berygtet arbejder- og slumkvarter, som pæne københavnere nødtigt bevægede sig over til.

Filosoffen *Søren Kierkegaard* vovede sig dog engang i 1845 over Langebro for at se Christianshavn med egne øjne:

Her føler man sig forladt og fangen i den Stilhed, der isolerer Éen... Veemodig bliver man saa snart man betræder Christianshavn, thi Erindringen derude er veemodig imellem de tomme Forraadskamre, og Synet i de overbefolkede Gader er veemodigt, hvor Øiet kun opdager en Armodens og Elendighedens Idyl....Man er i en

fattig Kjøbstad, hvor kun de mistænkelige Personers Tilhold og Politiets specielle Opsyn erindrer om Hovedstadens Nærhed...

(S.Kierkegaard: *Stadier på Livets Vei*“ (Kbh., 1845) s.116)

Rundtur

I dag opleves de idylliske gader anderledes, for nu er de mange smukke og velbevarede huse fra slavehandelstiden blevet en turistattraktion. Det er ikke ligefrem armod og elendighed, der præger nutidens christianshavnere, så man kan trygt bevæge sig over en af broerne.

Med hjemmesiden åben på en smartphone er det en let sag at vandre rundt til de ca. 75 lokaliteter, der rummer en eller flere fortællinger om slavehandelen.

Første tur starter i Christianskirkens krypt og slutter på Grønlandske Handels Plads i den anden ende af Strandgade.

Næste tur er gennem den mere beskedne Wildersgade til Overgaden neden Vandet og dens parallelgade på den anden side kanalen.

Den sidste tur går til de mere beskedne gader bag kanalen, hvor håndværkere og matroser holdt til.

God fornøjelse!

Digitalisering af fotografier fra Nationalmuseets arkiver

**Af: Wibeke Haldrup og
Mikkel Venborg Pedersen**

Nyere Tid og Verdens Kulturer,

Nationalmuseet

Som et led i Nationalmuseets generelle digitalisering af fotografier og billeder, har museet også gjort over 1500 fotografier fra fotoarkivet med motiver fra det tidligere Dansk Vestindien tilgængelige. De kan findes på hjemmesiden www.natmus.dk, undersiden Samlinger Online, Temaer, Vestindien eller direkte: <http://samlinger.natmus.dk/DNT?cat=11858>.

Efter øerne i 1917 blev solgt til USA, blev en egentlig vestindisk samling i løbet af 1920'erne og 1930'erne etableret på Nationalmuseet. Mange genstande er siden indgået i museets samlinger, og dele af disse kan ses i den permanente udstilling „Danmarkshistorier 1660-2000“, rum 216. I forbindelse med museets planer om en særudstilling til hundredåret for øernes afhændelse i 2017, vil mange flere genstande komme frem fra magasinerne.

I lighed med museets virke inden for andre samlinger, blev der sideløbende med genstandssamlingen også skabt et foto- og undersøgelsesarkiv

angående Dansk Vestindien og US Virgin Islands. Det er billederne fra dette arkiv, som nu er tilgængelige på hjemmesiden.

Da fotografering i sidste del af det 19. århundrede blev almindeligt, blev der naturligvis også fotograferet på øerne, særligt blandt de europæiske handelsfolk, embedsmænd og plantageejere. Hovedparten af de nu tilgængelige fotografier har derfor motiver fra den europæiske befolknings liv på øerne, herunder de danske familier.

En anden stor del af billederne er overvejende fotografier af møbler og andet inventar fra de europæiske beboeres hjem og institutioner. De stammer ikke mindst fra museumsinspektør Inge Mejer Antonsens gentagne og grundige undersøgelser for Nationalmuseet fra 1960'erne og frem.

Dertil kommer andre fotografier med forskellige motiver. Og for dem alle gælder det, at de hidtil kun har været tilgængelige ved et aftalt besøg i Nationalmuseets arkiv. Nu kan de ses både i Danmark og i US Virgin Islands, ja overalt, ved hjælp af få klik med musen.

Nationalmuseets billedsamlinger er mangfoldige, og der knytter sig derfor forskellige vilkår til den videre brug af billederne. På Nationalmuseets Samlinger Online kan man

under hvert billede læse, hvilke betingelser for brug, der knytter sig til et bestemt billede.

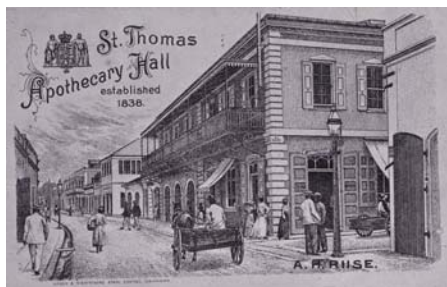
Der vil dog typisk være tale om en af tre licenstyper.

Den første er „CC-BY-SA“, som tillader genbrug (også evt. kommerciel), blot Nationalmuseet og fotografen krediteres. Endvidere gælder det, at den evt. bearbejdede udgave af fotografiet deles på samme vilkår.

Den anden typiske licenstype er „Public Domain“, som betyder, at billedet er uden for ophavsret, og det derfor kan bruges helt frit.

Den sidste typiske licenstype er „All Rights Reserved“, som kræver, at man henvender sig til Nationalmuseet, inden man deler, downloader eller anvender billedet på anden vis.

Betingelser for brug, ophavsretsregler og procedure for andre former for billedbestillinger findes altid opdateret på Nationalmuseets hjemmeside www.natmus.dk.

Fundet på hjemmesiden: receptkuvert fra Riises Apotek

Arkæologi på St Croix

Første del

Arkæologiske udgravninger kan være mange ting. Måske vil læseren nu tro, at den udgravning på St Croix, som jeg vil skrive om, beskriver indianske efterladenskaber fra før Columbus' tid. Men det må blive en anden gang. Denne udgravning handler om noget fra nyere tid.

Som det vil være mange bekendt, så opholder jeg mig ved juletid med stor glæde på Cottages by the Sea. Solnedgangen og stranden (som undertiden er opholdssted for nyudklækkede skildpadder) er nok blandt de emner, som jeg har skrevet mest om. Men her kommer noget helt andet.

Kort efter ankomsten spurgte stedets ejer Paul Benedict med et glimt i øjet, om jeg havde forstand på arkæologi. Der var nemlig blevet gravet på det yderste hjørne af grunden, som var en anelse højere end dets omgivelser. Gammelt affald var dukket op - noget, som måske havde været dåser samt glasskår og andet udefinerbart skrald.

Men der var også en flaske, som både var hel og stadig havde resterne af en etikette. Det er forholdsvis nemt at se, at der står „Copenh....“ nederst på etiketten. Men hvad står der ellers? Det er skrevet på skrå og er det mon et stort J? Neden under

står der noget, som starter med „De.....“

Efter flaskens facon er det åbenlyst, at det er en dansk ølflaske, og når man ser i bunden, så er det helt sikkert! Paul fik lært et nyt dansk ord! Men vi fik ikke opklaret hvilket ølmærke det er. Jeg mener at huske nogle Tuborg etiketter, hvor teksten står på skrå, men jeg er ikke øldriker. Så jeg forsøger mig på nettet, hvor jeg finder billeder af Tuborg Export. Men på de etiketter står der ikke Copenhagen. Ellers kunne de godt ligne.

Angående dateringen, så fortæller Paul, at hans onkel og tante boede i det lille hus, som ligger tæt på udgravningsstedet, i 1950'erne og 60'erne.

Har vi blandt medlemmerne nogle øl-eksperter der kan hjælpe?

Anden del

Der er en del af Christiansted, som hører ind under National Park Service (NPS), og som derfor er „federal“ (føderal) – og altså ikke lokal. Det er der nogle, som ikke bryder sig om, men som jeg ser det, så er det en fordel, fordi deres budget er ikke så skrabet, som U.S. Virgin Islands er. Det er den historiske del af Christiansted, som er under NPS. Mest kendt er Fortet, Vejerboden, Toldbygningen, Steeplebygningen og det vestindiske – guineanske kompagnis pakhus.

Et stort gammelt mahognitræ blev her i efteråret fældet, fordi dets rødder var begyndt at skabe problemer for Toldbygningen (som er bygget 1841). Da man forsøgte at fjerne stubben og rødderne, dukkede interessante ting op: potteskår og rester af kridtpiber fra 1700 tallet.

Arkæologen Josh Torres viste mig en kopi af et gammelt kort. Det viste, at i 1700-tallet startede Hospitalsgade lidt længere ude af byen end nu, fordi her lå det store bygningskompleks, som bestod af kompagnihuset med alle dets tilbygninger på et areal, som er mere end dobbelt så stort som nu.

Beklager – men jeg tog ingen fotos af det firkantede hul, for der var intet at se den dag, som jeg var der. Et par dage efter kom jeg igen forbi, men netop da blev vejret pludselig utroligt voldsomt med regn væltende ned. Så jeg fik ikke taget noget foto af murrester og gulvfliser fra et 1700tals slavehus.

Slavehuset var den bygning, hvor de nyankomne slaver opholdt sig i, indtil de blev solgt. Fundet af husets murrester og gulv er ifølge arkæolog Torres en sensation. Øv og dobbelt øv for den regn, for nu er hullet dækket til.

Muligvis vil NPS udstille de fundne potteskår med en forklaring på udgravningen. Lad os håbe, at det vil blive i løbet af de næste måneder, så deltagerne i den kommende festival kan opleve dette interessante fund.

Anne Walbom

PS:

En måneds tid efter jeg var vendt tilbage til Danmark, fik jeg via Elizabeth Rezende mail fra Josh Torres, National Park Service.

Han sendte et par fotos (se nedenfor) og skrev bl.a.: Murresterne er en del af en ældre struktur, der engang var en del af det dansk guineanske kompagnis pakhus. Murresten er ca. 4 m lang og 50 cm bred.

Gulvet til venstre for væggen består af skiftevis stykker af skifer og mursten der måler 50 x 50 cm.

Ifølge historiske dokumenter var dette en del af et lagerrum. Man kan se, at væggen fortsætter under Hospital Street. På billedet ser man mod vest, mod Hospital St.

Referat fra den ekstraordinære generalforsamling fredag den 27. februar 2015

1. Valg af dirigent

Formanden, Anne Walbom, bød velkommen og foreslog at Henrik Døssing blev valgt til dirigent og Gurli Kofoed til referent. Dette blev vedtaget med applaus. Vagn Reimann blev valgt til stemmetæller.

Dirigenten konstaterede, at den ekstraordinære generalforsamling var lovligt indvarslet og optalte derefter, hvor mange stemmeberettigede, der var til stede: Der var i alt 23 stemmeberettigede og hertil kom 3 fuldmagter, d.v.s. i alt 26.

2. Endelig vedtagelse af ændringsforslag til vedtægterne

Dirigenten gjorde opmærksom på to steder, hvor der er uoverensstemmelse mellem referatet fra den genoptagne generalforsamling torsdag den 11. december og forslaget til vedtægter. Der var enighed om, at det er teksten i referatet, der skal indarbejdes i vedtægterne.

1) § 12 Tegningsregel: „af fast ejendom“ slettes i forslaget til vedtægter

2) § 15 Udvalg: 3. afsnit, første ord: „Bestyrelsen“ erstattes af „Udvalget“ i forslaget til vedtægter.

De ændrede vedtægter blev vedtaget enstemmigt og træder hermed i kraft.

3. Eventuelt

Anne Walbom udtalte med henvisning til § 15 om udvalg, at det i visse tilfælde kunne blive vanskeligt at overholde fristen om, at referater fra udvalgsmøder skal gøres tilgængelige digitalt 2 uger efter mødets afholdelse. Det er især tilfældet ved samarbejde med bl.a. Nationalmuseet og Rigsarkivet.

Henrik Døssing gjorde opmærksom på, at de nye vedtægter netop var godkendt af generalforsamlingen, og at det ville kræve en fornyet behandling, hvis 2-ugersfristen skulle ændres. Han var dog af den opfattelse, både at medlemmerne ville have forståelse for, at bestyrelsen og udvalgene skal have tid til at indarbejde de nye rutiner, og at udvalgene ville bestrebe sig på at overholde fristen. Så må det efterfølgende evalueres, hvordan det er gået.

Deltagerne i generalforsamlingen erklærede sig enige.

Referent:

Sign. Gurli Kofoed

Referatet er gennemset og godkendt af dirigenten:

Sign. Henrik Døssing

Læserbrev

Haves: Ord - Ønskes: Handling

Ud over faglige artikler fra medlemmerne har DVS' s medlemsblad ingen tradition for medlemsinput. Men jeg vover alligevel pelsen.

For et år siden – helt konkret i dette medlemsblads marts-2014-nummer – blev medlemmerne orienteret om, at nu ville der ske en masse på selskabets hjemmeside. Der var virkelig lagt op til en revolution, alt sammen på baggrund af en hovsa-beslutning i bestyrelsen, hvor der hverken forelå et oplæg til bestyrelsen eller et simpelt økonomioverslag. En adfærd, jeg hverken som kasserer eller som bestyrelsesmedlem kunne tage ansvar for. Og som så også førte til, at jeg trak mig fra bestyrelsen.

Men hvad er så realiteten her et år senere? Vi har nu en hjemmeside, der ikke længere bliver vedligeholdt, vi har en hjemmeside med henvisninger til aktiviteter, der ligger måneder tilbage, en hjemmeside uden aktuelle Vestindien-informationer.

Medlemmerne bliver heller ikke orienteret om, hvad der sker (eller rettere ikke sker) i selskabet. Har nogen f.eks. hørt mere om den auktion, der blev bebudet for et år siden? Eller har man i bladet kunnet læse

noget om, hvorfor hjemmesiden ikke bliver vedligeholdt?

På generalforsamlingen i oktober stillede jeg da også forslag om, at selskabets information til medlemmerne skulle forbedres – og generalforsamlingen besluttede at pålægge bestyrelsen, at indkaldelser og referater fra hhv. bestyrelses- og udvalgs møder skulle gøres tilgængelige for medlemmerne. Og Walther Damgaard bakkede op med forslag til tilsvarende ændring i selskabets vedtægt. Men hvor meget er der sket efter generalforsamlingen i oktober? Ja, der er blot udsendt et referat fra et enkelt bestyrelsesmøde, suppleret med en enkelt bestyrelsesmødedagsorden. Så jeg synes man med god ret kan spørge sig selv, hvorfor man skal møde op til selskabets generalforsamling, hvis det alligevel ikke fører til noget?

Og hvor vil jeg så hen med dette indlæg? Ja, det er **ikke** et indlæg fra en bitter gammel mand, men som så mange andre af selskabets medlemmer brænder jeg for vores relationer til de gamle danske øer – og de mennesker på øerne, der – lige som os - arbejder på at vedligeholde relationerne tilbage til Danmark. Og 2017 rykker nærmere. Hvis Dansk Vestindisk Selskab skal udgøre en forskel i 2017 er det nødvendigt, at bestyrelsen bliver udvidet med medlemmer, der kan udvise handlekraft – og ikke blot ord. Jeg håber, at der i

medlemskredsen sidder et eller flere medlemmer, der brænder tilstrækkeligt meget for sagen til at de vil være med til at sætte Vestindien i fokus i 2017 – ellers er jeg bange for at vores selskab også snart er for tid.

Erik Marcussen

Svar:

På vegne af bestyrelsen vil jeg svare på Erik Marcussens læserbrev, som rummer mange ord og efterlyser handling.

Det centrale i brevet handler om en af de fem hjørnestene i Dansk Vestindisk Selskab, nemlig vores hjemmeside.

Ja, det er korrekt, at hjemmesiden ikke bliver vedligeholdt. Grunden er, at vi venter på den nye hjemmeside, som forhåbentlig kommer i løbet af foråret.

Hvorfor har vi ventet så længe på den? Ja, det skyldes, at vi i første omgang valgte at tegne kontrakt med et enmandsfirma, som vi havde et rigtigt lovende samarbejde med. Men så kom der sygdom – det trak ud, og tidsfristerne blev ikke overholdt. Til sidst var vores tålmodighed brugt op. Kontrakten er nu annulleret, så vi har ikke tabt penge – men desværre tid!

Belært af den erfaring har vi efter udbudsrunde valgt et firma, som har flere ansatte, samt erfaring i samarbejde både med offentlige virksomheder og med foreninger. Nu burde intet kunne gå galt. Så derfor glæder vi os til en fremtid med en moderne, veludrustet hjemmeside, som kan rumme alt det vi ønsker, og som er mere brugervenlig end den gamle.

På grund af manglende opdatering af hjemmesiden, har det været vigtigt for bestyrelsen at udsende nyheds-mail til medlemmerne. Vi har udsendt 12 i 2014 og alene her i årets første to måneder har vi udsendt 5 mails. Den service ved jeg, at vores medlemmer er virkelig glade for.

Angående referater fra bestyrelsesmøderne: Siden den nye bestyrelse (som jo består af frivillige og ikke f.eks. af juridiske eksperter) kom ind i arbejdsopgaverne og fandt sine egne ben, bliver referaterne sendt ud.

Angående referater fra det kulturhistoriske udvalg – så har det vist sig, at det er ret vanskeligt at få et godkendt referat færdigt inden for tidsfristen. Vi vil selvfølgelig gøre vort bedste. Dette orienterede jeg om på den ekstraordinære generalforsamling 27.2.2015, hvor du var tilstede. Hverken du eller andre bad om ordet til den udmelding. Derfor

regnede jeg med, at der var forståelse for dette.

Du skriver, at du **ikke** er en gammel bitter mand. Det glæder mig, for så kan jeg håbe på, at du og jeg kan blive enige om, at **vi skal se fremad**.

Du og jeg er også enige om, at tiden nærmer sig for markeringen af 2017, hundredeåret for øernes overdragelse til USA. Den kommende tid skal ikke bruges på negative stridigheder. Lad os bruge tiden på noget positivt, noget konstruktivt.

Ja, der er brug for handlekraft, og vi sætter da også løbende ting i gang. Her i foråret er det: Festivalrejse til USVI 19. marts til 3. april, uddeling af specialepris 31. marts, ny hjemmeside i april måned, medlemsmøde 24. april, forårstræf på Christianshavn 16. maj og endelig vandredstilning i løbet af foråret. Endnu flere ting vil komme til i løbet af den kommende tid.

Med venlig hilsen
Anne Walbom

PS. Medlemsblade, medlemsmøder, hjemmesiden, Festivalrejser og samarbejdet med andre organisationer, som vi har fælles relationer med, er vores 5 hjørneste.

Nyt fra øerne

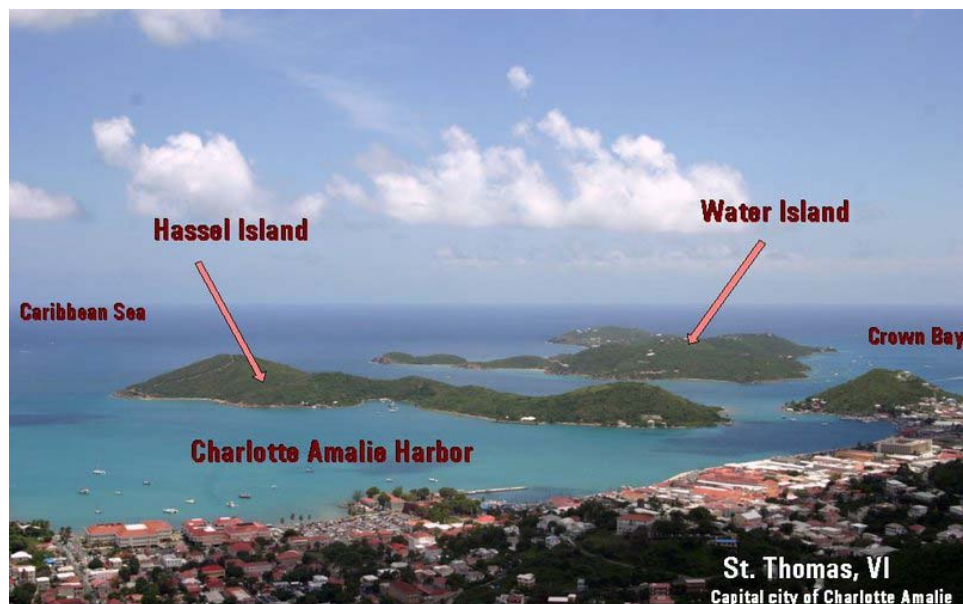
Første hotel på Water Island i Dansk Vestindien siden 1989

Mange er måske ikke klar over det, men Dansk Vestindien består faktisk af flere og ikke kun tre øer: St. Thomas, St. Croix, St. John og f.eks. Water Island. For første gang i 25 år får Water Islands sit første hotel.

Et nyt hotelprojekt er nu skudt i gang, og det er gode nyheder for turismen. Projektet har været undervejs længe, men nu er der fundet en miljøvenlig løsning, der tilfredsstiller alle. De primære krav fra de cirka 200 lokale har været, at hotellet bliver miljøvenligt og passer ind i øens smukke omgivelser. Dette har derfor været de primære krav i udbudsrunderen, der netop er afsluttet.

Der var ti hoteller, der dystede om at få retten til at åbne et hotel på Water Island, og nu er det besluttet at Water Island Development Company får denne mulighed, der skal sikre vækst og arbejdspladser på den lille ø.

Det første og eneste hotel, der har været på den lille tropeø, var The Water Island Hotel, der slog dørene op i 1953. Hotellet skiftede senere navn til The Sea Cliff Resort og tilbød øens gæster gode overnatningsmuligheder. I 1989 raserede orkanen Hugo. Water Island lå desværre på

vejrphenomenets rute gennem Caribien, og det blev hotellets endeligt. Hotellet blev aldrig genopbygget, og lige siden har der kun været en økovenlig campingplads med syv små hytter med plads til fire i hver.

Der sker ikke meget på Water Island, og det er hele idéen. Det er stedet at tage hen, hvis man har behov for fuldstændig afslapning og kun ønsker at blive forstyrret af bølgeskulp og fuglekvidder. Der er mulighed for at vandre og cykle på øen, men ellers er det primært stranden og det lille hippe tilholdssted, Heidi's Honeymoon Grill, hvor man kan få kolde drinks og lokale specialiteter, der lokker gæsterne.

Facts:

Water Island ligger cirka 10 minutter fra St. Thomas

Færgen har plads til 25 personer, og sejler flere gange om dagen

Navnet Water Island (Vandøen) stammer tilbage fra dengang, hvor pirater brugte øen til at fylde vand op i reserverne fra de mange vandkilder

Selvom Water Island er den fjerde og nyeste ø, der er kommet til øgruppen, så er det faktisk den ældste ø

På den sydøstlige del af øen finder man klipperne, som de lokale kalder Water Islands „Mount Rushmore“.

St. John kåret som en af de flotteste øer i verden

83.359 læsere af det britiske rejsemagasin "Conde Nast Traveller" har stemt St. John i Dansk Vestindien ind på en flot 8. plads på listen over verdens flotteste og mest eksotiske øer.

Karin Gert Nielsen, turistchef for Dansk Vestindiens turistkontor i Skandinavien og Finland, er ikke i tvivl om, hvorfor øen har fået denne flotte placering:

„St. John har alt, hvad gæster eftersøger, når de rejser til Caribien. Her finder man gudesmuk natur, kridhvide strande, det lækreste vand, der gemmer på smukke koralrev, og som er oplagt til både snorkling og dykning.,,

Øen, hvor to tredjedele består af nationalpark, er det perfekte gemmested for vandrere, der ønsker at opleve stilheden og den billedskønne, caribiske natur.

På øen findes stranden Trunk Bay, der ofte bliver betegnet som en af verdens fineste strande med sit hvide sand og turkise vand, og sidst men ikke mindst er øen et sandt dykkerparadis med masser af koraller og eksotiske, farverige fisk.

Levende museum åbner på St. Croix

De lokale på St. Croix i Dansk Vestindien er meget stolte over deres historie og ønsker at informere såvel turister som den yngre generation om den historie, der har gjort øen til det, den er i dag.

Turistrådet på øerne har indgået et samarbejde med St. Croix Landmarks Society om at åbne øernes første levende museum, der via demonstrationer og interaktive aktiviteter skal portrættere St. Croixs kulturelle traditioner, anerkende ældre kulturbærere, og bruge dem som instruktører i træningsprogrammer, som man kan deltage i som gæst på museet.

Museet vil være bygget op som en landsby, der vil huse fiskere, kokke, snedkere, bagere, smede, syersker og give et indblik i de erhverv og traditioner, der har påvirket St. Croix gennem tiderne.

På denne måde bliver Estate Whim Museum et utraditionelt museum, der vil give sine gæster en uforglemmelig oplevelse, samtidig med at det vil være endnu et tilbud til at tiltrække turister til øen.

Estate Whim Museum åbner i starten af januar 2015.

(fra Atlantic Links nyhedsbrev)

Privat danskejet lejlighed på St. Croix udlejes

Se mere på www.stcroixapartment.com eller kontakt Dan Larsen på 2xlarsen@larsen.mail.dk eller send en SMS til 2253 1215

Dansk Vestindien St. Croix Frederiksted Hotel

Dobbeltværelse med bad og minikøkken på havnepromenaden i Frederiksted på danskejet hotel

Nu med ONLINEBOOKING via hjemmesiden

www.frederikstedhotel.dk

info@frederikstedhotel.dk

Århusvej 22, 8500 Grenaa, Tlf.: 8758 9507

Bogsiden

Bøger og postkort tilbydes
medlemmerne til fordelagtige priser.

“DE FRIFARVEDE”

Henrik Hertz i anledning af 150 året for
slaveriets ophævelse i Vestindien. 81
sider, 1998. **Pris kr. 90,-**

“FLÅDEN OG DANSK VESTINDIEN”

Den danske flådes togter til Caribien
1671-1917. Af Per Nielsen. 48 sider, Kbh.
1997 **Pris kr. 40,-**

“FRA SLAVESANG TIL SOCA”

Historien om musikken fra de tidligere
Dansk Vestindiske øer. Af Ole Bidstrup
m.fl. 63 sider, 1991. **Pris kr. 40,-**

“EN OFFICER I DANSK VESTINDIEN OG HANS FRITIDSBESKÆFTIGELSE”

Redigeret af Steffen Linvald. 122
sider, DVS Kbh. 1988. **Pris kr. 40,-**

“Dansk Vestindien for 250 år siden”

J.L. Carstens: En almindelig beskrivelse
om alle de Danske, Amerikanske eller
WestIndiske Eylande. 164 sider, 1981.
Pris kr. 50,-

„Dansk Vestidien, Islands of Beauty and Bounty“

Uddrag fra C. E. Bærentzens værk
DANMARK, udgivet 1856, genudgivet
med dansk og engelsk tekst af Nina York,
St. Croix 2003 . 94 sider **Pris kr. 70,-**

„En beretning fra St. Thomas 1936-46“

Katrine Svendsgaard. 31 sider. DVS 2013
Pris kr. 25,-

*DVS-emblem (kr. 25,-) og bøger kan købes
ved møder eller bestilles pr. brev, mail,
telefon hos:*

Cay Andersen, Færøvej 15, 4180 Sorø
E-mail: bogsalg@dwis.dk
Tlf. 57 83 11 27

“KUNSTNERE I TROPESOL. SKITSER”

Akvareller og malerier fra det tidligere
Dansk Vestindien. Af Ole Bidstrup m.fl.
87 sider, DVS Kbh 1992. **Pris kr. 40,-**

„ST. CROIX“ Historiske Fotos

Anne Walbom og Elizabeth Rezende,
2009, 137 sider. **Pris kr. 200,-**

„Slavernes Slægt“

Alex Frank Larsen. 304 sider 2008
Pris kr. 200,-

„Slaves in Our Family“ - to DVD'er,
4 TV-dokumentarer tidligere udsendt af
DR under titlen 'Slavernes Slægt'

Pr. DVD kr. 150,-

DVD: Danish Artist: Hugo Larsen.

Om kunstneren og hans ophold i Dansk
Vestindien 1904 – 07. DVD udgivet af St.
Croix Friends of Denmark ved Nina York,
St. Croix, 1 time. (På engelsk). 2008.

Pris kr. 120,-

„I Orkanens Øje“

Signe Trolle Gronemann og Rikke Vind-
berg: Beretninger fra Orlogsskibet Valky-
riens togt til Dansk Vestindien 1915-1917,
202 sider, DVS 2005 **Pris kr. 200,-**

„For the Health of the Enslaved“

Niklas Thode Jensen. 352 sider. Kbh
2012. **Pris kr. 350,-**

„St. Croix 500 Years. Pre Columbus to 1990“

Erik J. Lawaetz. 2nd. edition. Bind 1 (af 3).
Paperback **Pris kr. 70,-**

**Dansk Vestindien. En praktisk rejse-
guide.** Signe Lund og Steen Uffe Tom-
merup. ESTU 2013. 122 s. **Pris 140,-**

**Alle priser er ekskl. porto og
forsendelseskuvert. Betales på et
vedlagt girokort.**

Dansk Vestindisk Selskab

har eksisteret siden salget af øerne i 1917. Selskabet har den engelske undertitel „Danish West Indian Society“. Selskabets protektor er Hendes Majestæt Dronning Margrethe II. Selskabet, der er upolitisk, blev stiftet Valdemarsdag 15. juni 1917 som klubben „Dansk Vestindien“ og senere reorganiseret. I 1969 blev navnet ændret til „Dansk Vestindisk Selskab“, som er landsdækkende, men har hjemsted i København.

Selskabets formål er:

a. - at samle alle, der har eller har haft tilknytning til U.S. Virgin Islands, det tidligere Dansk Vestindien, samt alle andre, der har interesse i at opretholde og skabe kulturelle og venskabelige forbindelser til øerne, og bevare minderne om Dansk Vestindien.

b. - at informere om og støtte interessen for U. S. Virgin Islands og dets historie i Danmark, samt støtte interessen for Danmark i U.S. Virgin Islands.

Formålet søges gennemført ved:

- a.** - Møder, sammenkomster, foredrag og anden foreningsvirksomhed.
b. - Udgivelse af et medlemsblad og andre publikationer f.eks. hjemmeside.
c. - Samarbejde og korrespondance med andre foreninger med tilsvarende formål.
d. - Formidling af personlige kontakter gennem gensidige besøg.

Årligt kontingent:

300 kr pr. husstand.

Send en e-mail til sekretariatet@dwis.dk eller udfyld nedenstående blanket

(udfyld med tydelige blokbogstaver - sendes til)

Indmeldelsesblanket

Medlemssekretariatet
Ebbe Tor Andersen
Thimandsvænget 5
2791 Dragør

Navn

Gade

Postnr:

Telefon og E-mail-adresse:

By:

Dansk Vestindisk Selskab

Bestyrelse og adresser

FORMAND: Anne Walbom, ☎ 33 24 10 20, Lykkesholms allé 2 A, 4. sal
1902 Frederiksberg C. e-mail: formanden@dwis.dk

NÆSTFORMAND: Asger P. Larsen, ☎ 75 64 47 44, Valmuevej 94, 8700 Horsens,
e-mail: asger.p.larsen@gmail.com

NÆSTFORMAND OG SEKRETÆR: Bjørn West, ☎ 43 69 77 71, Mågevej 9, 2670 Greve,
e-mail: bjorn@jogbwest.dk

BESTYRELSESSEKRETÆR: Anna Lykke Jensen, ☎ 43 99 80 50, Skolevej 43, 2630
Taastrup

KASSERER: Hans Jørgen Needenskov Laursen, ☎ 86 94 74 55, Byvangen 13,
8700 Horsens, e-mail: needenskov@gmail.com

BANKFORBINDELSE: Lån & Spar Bank, reg.nr. 0400, konto 117 00 79724.
IBAN-nr. DK2004001170079724, BIC-kode LOSADKKK

MEDLEMSSEKRETARIAT: Ebbe Tor Andersen, ☎ 32 53 10 98, mobil 29 45 36 65,
Thimandsvænget 5, 2791 Dragør. e-mail: sekretariatet@dwis.dk

MEDLEMSBLAD: Vibeke Maduro Tuxen, ☎ 22 83 72 33, Spinderigade 16, 1.th.,
2500 Valby. e-mail: medlemsbladet@dwis.dk

WEBREDAKTION: webredaktionen@dwis.dk; **Dorte Paaske**, ☎ 33 22 11 05, Halls
Allé 7, st. th, 1802 Frederiksberg C., dpr@bysted.dk; *Ebbe Tor Andersen, e-mail:
ebbe.tor@hotmail.com*

MØDEUDVALG: Gerda Brown Jensen, ☎ 35 42 84 34, Jens Munksgade 20, 5.tv,
2100 København Ø, e-mail: moedeudvalget@dwis.dk; Uden for bestyrelsen: *John
Brown*

KULTURHISTORISK UDVALG: Anne Walbom, e-mail: kulturudvalget@dwis.dk,
*Vibeke Tuxen, Dorte Paaske, Bjørn West. Uden for bestyrelsen: Jonas Møller
Pedersen, Niklas Thode Jensen, Vibe Maria Martens og Aske Stick*

FESTIVALUDVALG: Asger P. Larsen, e-mail: festivaludvalget@dwis.dk; *Anne Walbom,
Uden for bestyrelsen: Dorte Nielsen*

2017-UDVALG: Anne Walbom, Uden for bestyrelsen: *Lars Holst, Ulla Lunn, Karin
Gert Nielsen.*

Selskabets kontaktpersoner

Fyn:

Jens Benoni Willumsen, Birkelyvej 52,
Nr. Lyndelse, 5792 Årslev. ☎ 65 90 18 12.

Syddjylland:

Lilly Grønborg, Hans Tausens Vej 56,
6100 Haderslev ☎ 61 39 06 65

Nord- og Midtjylland:

Edith Christiansen, Hvedevænget 63, 8700 Horsens, ☎ 75 64 12 88

Eftersendes ikke ved vedvarende adresseændring,
men tilbagesendes med oplysning om ny adresse.

Dansk Vestindisk Selskab
Thimandsvænget 5, 2791 Dragør

Ager Larsen, næstformand, til nytårskur hos dronningen 7. januar 2015

Deadline for artikler til blad 2015-3: 1. juni 2015
